

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder	:	Lefier
Activiteit	:	Sloop en vervangende nieuwbouw van 10 woningblokken
Locatie	:	W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even), Valtherzandweg 41-109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven)

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf moment van afgifte tot en met 31 augustus 2028.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthé (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Lefier voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb waar het gaat om het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soort verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthé indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthé. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan soortenbescherming sloop woningen in Emmermeer d.d. 20 februari 2023, door ATKB | Buro Bakker (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.

- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.
- 1.12. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologische deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de te slopen woningblokken aan de W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even), Valtherzandweg 41-109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) meer aanwezig zijn.

2. Soort specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare perioden lopen globaal van 1 april tot 1 november (zomerverblijf), van 1 november tot 1 april (winterrust) en van 15 augustus tot 15 oktober (paarverblijf). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.2. De ontheffinghouder heeft in de maanden april en mei 2022 acht kraamkasten van het type 1FTH of VK SK 01, zestien muurschalen van het type ANS-2, zestien wintergevelkasten van het type 1WQ en vier bolle boomkasten van het type 2FS, geschikt voor de gewone dwergvleermuis geplaatst, conform het Activiteitenplan.
- 2.3. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden. Voor zomerverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) en voor de paarverblijfplaats geldt een periode van zes maanden gedurende het actieve seizoen van de vleermuis. Door een gewenningsperiode is de gewone dwergvleermuis in staat om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft. Doordat de verblijfplaatsen in april en mei 2022 zijn geplaatst, is aan de gewenningsperiode voldaan.
- 2.4. Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten aan de te slopen woningen dient als volgt gedaan te worden: de tijdelijke kasten aan Valtherzandweg 69-95 (oneven) dienen in april 2024 of mei 2024 gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De tijdelijke kasten aan Valtherzandweg 97 t/m 109 (oneven) en Nijkampenweg 489 t/m 501 (oneven) dienen in augustus 2023 gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De tijdelijke kasten aan Nijkampenweg 503 t/m 511 (oneven) en Valtherlaan 81 t/m 89 (oneven) dienen in oktober 2024 gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. Dit moet uitgevoerd worden door een ecologisch deskundige. Wanneer er geen vleermuizen aanwezig in de tijdelijke kasten, mogen deze verwijderd worden. Als er wel vleermuizen zijn aangetroffen, dient op een ander moment, onder vleermuis gunstige omstandigheden, opnieuw gecontroleerd te worden of vleermuizen in de kast aanwezig zijn. Deze stap dient herhaald te worden tot dat er geen vleermuizen meer worden aangetroffen in de vleermuiskast.

- 2.5. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de woningblokken aan W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even), Valtherzandweg 41-109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) minimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van porschuim.
- 2.6. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Er dient voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden.
- 2.7. Voor 1 november 2023, voorafgaand aan de werkzaamheden maar na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningen aan de W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even) en Valtherzandweg 55 t/m 67 (oneven) meer aanwezig zijn. Wanneer er niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningblokken meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.6 en 2.7 worden herhaald.
- 2.8. Tussen 15 april en 15 mei 2024, voorafgaand aan de werkzaamheden maar na het natuurvrij maken, dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningen aan de Valtherzandweg 69 t/m 109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) meer aanwezig zijn. Wanneer er niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningblokken meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.6 en 2.7 worden herhaald.
- 2.9. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal 28 (inbouw)kasten (van het type VMPM1 of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden. Daarnaast dient de ontheffinghouder de vier tijdelijke kraamkasten, vier tijdelijke winterkasten en vier tijdelijke muurschalen permanent te laten hangen aan de nabijgelegen flatgebouw aan de Schragestraat 1-117 conform het Activiteitenplan.
- 2.10. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ter zake kundige ecooloog.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. bij het natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.2. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.3. bij de start van de werkzaamheden;
 - 3.1.4. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soort
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ter zake kundige ecooloog.

4. Zorgplicht

- 4.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of

kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ter zake kundige ecoloog.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Lefier (digitaal);
- ATKB (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Emmen (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

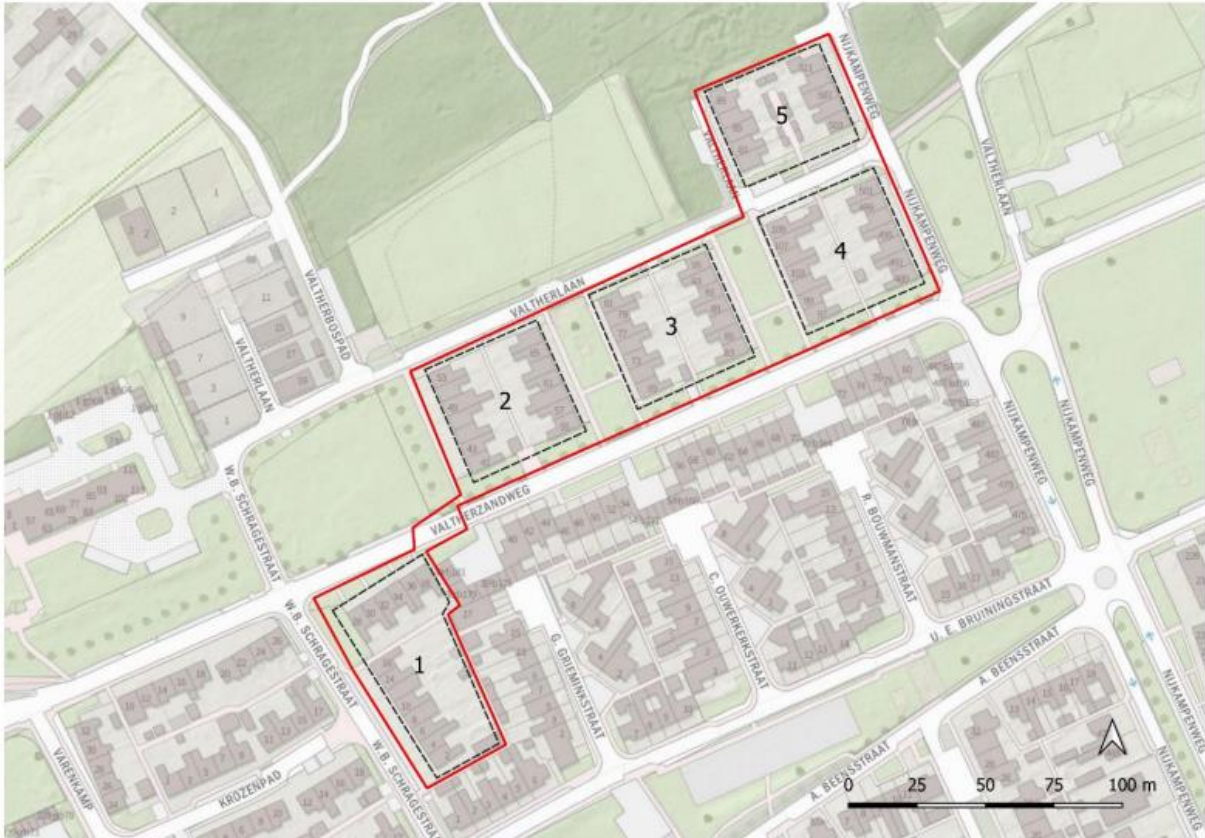
Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 21 februari 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van het adviesbureau ATKB namens Lefier (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van woningen, gelegen aan W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even), Valtherzandweg 41-109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) in de gemeente Emmen. De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en lid 4 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis.

Figuur 1: Projectgebied. De nummers geven de indeling van de deelgebieden aan (bron: Activiteitenplan ATKB)

2. Wettelijk kader

De aangetroffen diersoort binnen het plangebied, de gewone dwergvleermuis, wordt beschermd volgens het beschermingsregime Habitatrictlijn van de Wet natuurbescherming.

2.1 Habitatrictlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrictlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrictlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven alsmede essentiële vliegroutes en foerageergebieden leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van gewone dwergvleermuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

3. De situatie

Lefier is voornemens om 10 woningblokken aan de W.B. Schragestraat 2-16 (even), Valtherzandweg 28-38 (even), Valtherzandweg 41-109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) in de wijk Emmermeer in Emmen te slopen en daarna nieuwe woningen op de locaties te bouwen. Hierbij wordt ook het groen in de tuinen verwijderd. Omdat uitvoering hiervan tijdelijke negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde soorten, is dit initiatief getoetst aan de Wnb. Uiteindelijk bleek aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis niet geheel uit te sluiten en daarmee is ontheffing van verbodsbepalingen uit de Wnb noodzakelijk.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

De quickscan bestond uit een bronnenonderzoek en een veldbezoek waarin de geschiktheid van de woningen is bepaald voor (beschermde) vogelsoorten en vleermuizen. Het bronnenonderzoek bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Uit het veldbezoek dat is gedaan op 7 mei 2021 blijkt dat de woningen in het plangebied geen geschikte openingen voor huismussen of gierzwaluwen bieden. Wel zijn er tijdens het veldbezoek spreuwen waargenomen. De te slopen woningen zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, omdat tussen de gevel en het dakbeschot op enkele plekken kieren zitten. Via deze kieren kunnen vleermuizen ruimtes bereiken tussen gevel en isolatiemateriaal.

Naar aanleiding van de quickscan is er nader onderzoek uitgevoerd naar categorie-5 vogelsoorten en vleermuizen. Het onderzoek naar categorie-5 soorten is uitgevoerd door middel van twee bezoeken in april en mei 2022 onder gunstige weersomstandigheden. Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd onder voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en is conform het op dat moment meest actuele vleermuisprotocol (2021) uitgevoerd. Naar aanleiding van dit onderzoek is geconcludeerd dat binnen het projectgebied in de woningen één spreuwenest, zes zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Daarnaast zijn in het groen tussen de woningen nog twee pimpelmeesnesten aanwezig. Mogelijk worden de zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ook door één of enkele dieren gebruikt als winterverblijfplaats. Essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen worden tijdens de werkzaamheden niet aangetast en verlies hiervan wordt daarom niet verwacht. Door de werkzaamheden verdwijnt er één nestlocatie van de spreuwen en twee nestlocaties pimpelmees. Doordat er voor beide soorten voldoende alternatieve broedgelegenheden in de omgeving aanwezig zijn, hoeven hier geen mitigerende en compenserende maatregelen voor getroffen te worden, mits de werkzaamheden aan deze broedgelegenheden buiten het broedseizoen (half maart tot half juli) plaatsvinden.

3.2 Tijdelijke compensatie

Door de werkzaamheden zullen zes zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Ter overbrugging van de periode tot realisatie van de permanente, nieuwe situatie dient tijdelijke compensatie aangeboden te worden voor deze soort.

Gewone dwergvleermuis

Ter overbrugging van de periode van de sloop en de nieuw te bouwen woningen zijn in april en mei 2022 acht kraamkasten van het type 1FTH of VK SK 01, zestien muurschalen van het type ANS-2, zestien wintergevelkasten van het type 1WQ en vier bolle boomkasten van het type 2FS in de omgeving aangebracht. De tijdelijke kasten zijn opgehangen aan het nabijgelegen flatgebouw aan de Schragestraat 1 t/m 117 en in de deelgebieden 3, 4 en 5 van het plangebied. Een deel van de kasten is opgehangen aan de te slopen woningen zelf omdat Lefier niet voldoende woningbezit heeft in de directe omgeving. De vleermuiskasten zijn geplaatst conform het Activiteitenplan. Door het vroegtijdig plaatsen van de kasten en het feit dat de werkzaamheden in oktober 2023 zullen starten, wordt voldoende rekening gehouden met de zes maanden durende gewenningsperiode, waarbij zowel de huidige als de nieuwe/tijdelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voor de gewenningsperiode mogen alleen de maanden april t/m oktober gerekend worden. Daarbij zijn de volgende voorwaarden gehanteerd: voorzieningen zijn binnen 200 meter van de potentiële verblijfplaatsen aangebracht, minimaal drie meter hoog, vrije invliegopening en geen kunstmatig licht op de voorzieningen gericht. Als groene plus blijven de kasten aan de Schragestraat 1 t/m 117 hangen. Omdat er tijdelijke kasten zijn opgehangen aan de te slopen woningen aan de Valtherzandweg 69 t/m 109 (oneven), Nijkampenweg 489 t/m 511 (oneven) en Valtherlaan 81 t/m 89 (oneven) dienen deze tijdelijke kasten gefaseerd verwijderd te worden onder ecologische begeleiding. Zo worden er vier tijdelijke winterkasten van het type 1WQ en vier tijdelijke muurschalen van het type ANS-2 aan Valtherzandweg 69 t/m 95 (oneven) verwijderd vanaf april 2024, worden er vier tijdelijke winterkasten van het type 1WQ, vier tijdelijke muurschalen van het type ANS-2 en twee kraamkasten van het type 1FTH of SK01 aan Valtherzandweg 97 t/m 109 (oneven) en Nijkampenweg 489 t/m 501 (oneven) verwijderd in augustus 2023 of later en worden aan Nijkampenweg 503 t/m 511 (oneven) en Valtherlaan 81 t/m 89 (oneven) vier tijdelijke kasten van het type 1WQ, vier tijdelijke muurschalen van het type ANS-2 en twee kraamkasten van het type 1FTH of SK01 verwijderd in oktober 2024. In voorschrift 2.4 staat hoe dit gedaan moet worden. Door het gefaseerd te werk gaan met het verwijderen van de tijdelijke kasten blijven er op elk moment voldoende alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving beschikbaar voor vleermuizen die gebruik maken van de tijdelijke kasten. De opgehangen kraamkasten zullen buiten de kraamperiode worden verwijderd, zodat als er een kraamkolonie aanwezig is in de kraamkast, de kraamkolonie niet wordt verstoord of aangetast. De tijdelijke kasten aan Valtherlaan 69 t/m 95 (oneven) zullen niet één jaar blijven hangen na het beschikbaar komen van de permanente verblijfplaatsen. Echter worden de permanente verblijfplaatsen teruggeplaatst op de plek waar zowel de oorspronkelijke als tijdelijke verblijfplaatsen zich bevonden. Hierdoor zal de gewone dwergvleermuis sneller gebruik maken van de permanente kasten waardoor, in dit geval, een kortere gewenningsperiode acceptabel is.

3.3 Permanente mitigatie

Doordat er verblijfplaatsen zijn aangetroffen van de gewone dwergvleermuis binnen het projectgebied, dienen de verblijfplaatsen in de permanente situatie met de juiste migratiefactor van de soort te worden teruggebracht.

Gewone dwergvleermuis

In de permanente situatie dienen de zes zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats maal vier gemitigeerd te worden. Dit wordt gedaan door het inbouwen van 28 vleermuiskasten van het type VMPM1 (of kwalitatief vergelijkbaar) in de nieuw te bouwen woningen. In totaal worden er veertien kopgevels voorzien van twee kasten. Specifiek komen de kasten te hangen aan de kopgevels van de W.B. Schragestraat nummer 16, Valtherzandweg nummers 28, 41, 53, 55, 67, 69, 81, 83, 95, 97 en 109 en Nijkampenweg nummers 489 en 501. Als groene plus blijven de vier kraamkasten, vier

winterkasten en vier muurschalen aan de Schragestraat 1-117 hangen. Dit dient te gebeuren conform het Activiteitenplan. De toepassing van de permanente mitigatie moet plaatsvinden onder ecologische begeleiding.

3.4 *Natuurvrij maken*

Voordat de werkzaamheden uitgevoerd worden moet met zekerheid gesteld worden dat er geen dieren meer aanwezig zijn in de woningen. Door voorafgaand aan de werkzaamheden de woningen 'natuurvrij' te maken wordt voorkomen dat de dieren aanwezig kunnen zijn tijdens de werkzaamheden

In overleg met de provincie mogen de woningen voor afgifte van de ontheffing aan de Valtherzandweg 28 t/m 38 (even), Valtherzandweg 41 t/m 53 (oneven) en Valtherzandweg 55 t/m 67 (oneven) tussen 16 oktober 2023 en 1 november 2023 al natuurvrij gemaakt worden. Dit is besproken doordat de afhandelingstermijn door de provincie is verstreken, de aanvraag wel al door de provincie was beoordeeld en er bij afwachting van de ontheffing een flinke uitloop van de planning ontstaat voor initiatiefnemer en betrokken bewoners.

De woningen aan de Valtherzandweg 69 t/m 109 (oneven), Nijkampenweg 489-511 (oneven) en Valtherlaan 81-89 (oneven) dienen na 15 april 2024 en voor 15 mei 2024 natuurvrij gemaakt te worden. Het natuurvrij maken van de woningen gebeurt door het aanbrengen van exclusion flaps, in combinatie met vulschuim. Per kopgevel worden er tenminste drie exclusion flaps aangebracht, welke evenredig over de gevels worden verdeeld. De resterende kieren worden dicht gestopt met vulschuim. De exclusion flaps worden ten minste drie dagen voor de start van de werkzaamheden geplaatst waarbij minimaal één nacht de temperatuur tenminste 10 graden Celsius moet zijn. Wanneer de ecooloog heeft geconcludeerd dat er geen vleermuizen meer in de woningen aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 van de Wnb.

4.1 *Alternatievenafweging*

De sloopwerkzaamheden zijn gebonden aan deze woningen en dus aan deze locatie. De woningen zijn gebouwd in de periode van 1957 tot en met 1959 en voldoen vanuit technisch, functioneel en energetisch oogpunt niet meer aan de eisen van deze tijd.

De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. Renovatie van de huidige woningen levert een lagere energiebesparingswinst op dan nieuwbouw. Het bovenstaande in overweging genomen is renovatie, waarbij verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soorten naar verwachten tevens worden aangetast, geen reële optie. Een ecologisch gunstiger alternatief dan sloop voor de aanwezige beschermde soorten is daardoor niet aan de orde. Bij de gekozen werkwijze wordt rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden te faseren (maximaal twee woningblokken niet beschikbaar) en buiten de kwetsbare periodes te plannen, tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden en in de nieuwe situatie (een overmaat aan) nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ter zake kundige ecooloog, wordt zoveel als mogelijk

rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het projectgebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 3.8 lid 5 onder b punt 3 van de Wnb.

Alle woningen van woningcorporaties dienen gemiddeld energielabel B te hebben. Dit is het gevolg van bindende afspraken tussen provincies en woningcorporaties. De sloop van de oude woningen en het realiseren van duurzame CO₂ neutrale woningen zal bijdragen aan deze doelstelling en aan de verduurzaming van het woningbestand van Lefier. Tevens zijn de huidige woningen slecht of niet geïsoleerd en is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. Dit leidt tot schimmelvorming in de woningen en een ongezond leefklimaat wat kan zorgen voor het ontstaan of verergeren van luchtwegklachten bij de bewoners. De nieuwbouwwoningen zijn beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat voor de bewoners ontstaat.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

4.3 *Staat van instandhouding*

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen. Uit Adams et. al (2019) blijkt dat het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis gunstig is, maar dat (de trend van) de staat van instandhouding onbekend is. Mogelijk neemt het aanbod aan geschikte verblijfplaatsen af vanwege de toenemende na-isolatie van gebouwen en het dichten van kieren en gaten in gebouwen (Bij12, 2017). Sinds 2015 wordt onder andere de gewone dwergvleermuis met het nieuwe meetprogramma gemonitord. Hiermee wordt de populatietrend geschat op basis van het aantal jagende dieren. Op basis van deze schatting is het aantal gewone dwergvleermuizen in 2019 met 15 procent toegenomen ten opzichte van 2015 (CBS, 2020).

De aangetroffen verblijfplaatsen in de onderzochte woningen maken onderdeel uit van een grotere lokale populatie. Gezien de leefwijze van deze soort en het type woningen in de omgeving van de woningen mag worden aangenomen dat er in de omgeving een netwerk van verblijfplaatsen aanwezig is. Dit komt ook voort uit het nader onderzoek, waarin meerdere gewone dwergvleermuis verblijven zijn vastgesteld in de omgeving. Uit andere nadere onderzoeken die zijn uitgevoerd komt naar voren dat Emmen een wisselend beeld geeft wat betreft de aanwezigheid van gewone dwergvleermuizen. Zo is de Esweg (ca. 2 km afstand, rapport P20157) en omgeving in 2020 onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen, maar zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. In 2018 is een vleermuisonderzoek uitgevoerd van drie flatgebouwen aan de Meerstraat (ca. 1 km afstand, rapport P17348). Hierbij zijn in totaal twee zomerverblijfplaatsen en vier paarverblijven vastgesteld. Bij woningen langs de Nijkampweg en Oude Meerdijk (respectievelijk ca. 500 meter en 4 km afstand, rapport P20042) die in 2020 zijn onderzocht zijn in totaal negen paarverblijfplaatsen en vier zomerverblijfplaatsen vastgesteld. Uit bovenstaande blijkt dat er in de omgeving meerdere verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Ondanks dat er meerdere verblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn, is de staat van instandhouding onbekend. Met de beperkte aantal waarnemingen voor dit gebied is de staat van instandhouding niet te bepalen, maar is

mogelijk gunstig omdat er wel een netwerk aan verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis aanwezig is.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soort zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.